

بِسْمِ تَعَالَى

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیرجان

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

واحد برنامه ریزی درسی

طرح دوره دروس نظری و عملی

مشخصات درس:

۳۲	تعداد دانشجو	پرستاری	گروه آموزشی
۱/۵	تعداد واحد	پرستاری سلامت فرد و خانواده	عنوان درس
۱۴۰۱/۰۶/۲۷ تا ۱۴۰۱/۱۰/۱۴	تاریخ شروع و پایان دوره	کارشناسی	مقطع تحصیلی
یکشنبه: (۰۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰)	روز و ساعت جلسات	اول ۱۴۰۱	نیمسال تحصیلی
ندارد	دروس پیش نیاز	دکتر زینب نادری	مدرس/مدرسین درس
دانشکده پرستاری	محل برگزاری	دکتر زینب نادری	مسئول درس (دروس اشتراکی)
حضور	روش برگزاری (حضور/مجازی/ترکیبی)	نظری	نوع واحد (نظری/عملی)

شرح کلی درس:

توصیفی کوتاه و مختصر از درس را در یک یا دو پاراگراف بنویسید.

این درس به مفهوم خانواده و انواع آن، خانواده از دیدگاه اسلام، مراحل تکامل خانواده و وظایف خانواده در هر یک از این مراحل، ساختار نقش، ارتباط و عملکرد خانواده، بحران در خانواده و روش های تطابق با آن، سوءرفتار در خانواده و خانواده های آسیب پذیر با انجام بازدید از منزل و بکارگیری فرآیند پرستاری می پردازد.

هدف/اهداف کلی درس:

با مراجعه به کوریکولوم رشته، هدف/اهداف کلی درس را بنویسید.
آشنایی دانشجو با مفاهیم خانواده و سلامت فرد در خانواده است تا بر این اساس بتوانند به بررسی، شناخت و تشخیص مشکلات بهداشتی پرداخته و مهارت های لازم را در حل مسائل و معضلات بهداشتی خانواده ها به کار گیرند.

روش تدریس:

مشخص کنید از چه روش تدریسی در آموزش استفاده می‌نمایید. روش تدریس را بر اساس موضوع، زمان کلاس، منابع و امکانات و نحوه مشارکت فراگیران انتخاب کنید و در صورت امکان مشارکت فراگیران و شرکت آنان در بحث های کلاسی را در اولویت قرار دهید.

☐	روش تدریس مبتنی بر حل مسئله	☒	روش تدریس سخنرانی
☐	روش تدریس ایفای نقش	☐	روش تدریس بحث گروهی
☐	روش تدریس مبتنی بر کار تیمی	☒	روش تدریس پرسش و پاسخ
☐	روش تدریس اکتشافی	☐	روش تدریس نمایشی
☐	روش تدریس در گروه های کوچک	☐	روش تدریس آزمایشگاهی

سایر موارد: ...

مواد و وسایل آموزشی:

به منظور تسهیل فرآیند یاددهی-یادگیری، در آموزش خود از چه وسایل آموزشی استفاده می کنید.

☐	جزوه	☒	پاورپوینت
☒	کتاب	☐	فیلم آموزشی
☒	وایت برد	☐	نرم افزار
☒	تصویر	☐	ماکت
☐	چارت	☐	لوازم واقعی
☒	فایل صوتی	☐	پوستر

سایر موارد: ...

تکالیف و مسئولیت‌های فراگیران:

مشخص کنید که فراگیران چه وظایف و مسئولیت‌هایی در طول ترم دارند.

- حضور منظم و به موقع در کلاس درس
- مطالعه قبلی در خصوص موضوعات مطرح شده در جلسات پیش و نیز موضوعات خواسته شده
- شرکت فعال در بحث‌ها و پاسخ به سؤالات
- ارائه کنفرانس در خصوص موضوعات تعیین شده

نحوه ارزیابی فراگیران:

- با توجه به اهداف اختصاصی درس، مشخص کنید که از چه روشی برای ارزیابی فراگیران استفاده می‌کنید.

☒	سئوالات چند گزینه ای	☒	سئوالات تشریحی کوتاه پاسخ
☒	سئوالات صحیح-غلط	☐	سئوالات تشریحی بلند پاسخ
☐	کار عملی	☐	سئوالات شفاهی
☐	چک لیست مشاهده عملکرد	☐	سئوالات جور کردنی
		☒	پرسش‌های کلاسی

سایر موارد: ...

- مشخص کنید که نمره نهایی دانشجو با توجه به چه فعالیت هایی تعیین می شود. همچنین میزان نمره و یا درصد مرتبط با هر فعالیت را نیز مشخص کنید.

ردیف	عناوین	نمره/درصد
۱	آزمون میان ترم	٪۴۰
۲	آزمون پایان ترم	٪۵۰
۳	حضور فعال و منظم در جلسات کلاس	٪۳
۴	ارائه یک کنفرانس مجازی در رابطه با موضوعات تعیین شده	٪۷

سیاست ها و قوانین:

قوانین کلاس خود را به صورت شفاف برای فراگیران شرح دهید.

- حداقل نمره قبولی ۱۰ می باشد.
- حداکثر تعداد غیبت های مجاز ۲ جلسه می باشد.
- حضور منظم و به موقع در کلاس و شرکت فعال در بحث ها و فعالیت های کلاسی
- ارائه تکالیف محوله در مهلت معین و مقرر
- رعایت آیین نامه اجرایی شامل «پوشش مناسب» و «اخلاق حرفه ای» مصوب شورای آموزشی دانشکده
- رعایت پروتکل های بهداشتی در زمان پاندمی کرونا (نظیر پوشیدن ماسک، حفظ فاصله فیزیکی با سایرین و...)

جدول زیر را بر اساس رئوس مطالبی که در هر جلسه آموزش می دهید کامل کنید.

توجه: در قسمت اهداف رفتاری، نوع هدف (حیطه شناختی، حیطه عاطفی و حیطه روانی حرکتی) را مشخص کنید.

برنامه زمانبندی درس:

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی: هدف از یادگیری این مطلب آن است که دانشجو با ...	اهداف رفتاری: دانشجو در پایان باید بتواند...	مدرس / مدرسین
۱	اهمیت و دلایل کار با خانواده تعریف خانواده از دیدگاه های جامعه شناسی و پرستاری انواع خانواده و خصوصیات هر کدام از آنها	اهمیت و دلایل کار با خانواده، تعریف خانواده از دیدگاه های مختلف و انواع خانواده آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ اهمیت و دلایل کار با خانواده را شرح دهد. ❖ خانواده از دیدگاه جامعه شناسی را تعریف کند. ❖ خانواده از دیدگاه پرستاری را تعریف کند. ❖ انواع خانواده و ویژگی های هر یک را توضیح دهد. ❖ وظایف و کارکردهای خانواده را نام ببرد. ❖ به اهمیت نقش خانواده در سلامت جامعه توجه نشان دهد. 	دکتر زینب نادری
۲	ازدواج و دیدگاه اسلام نسبت به ازدواج و تشکیل خانواده	ازدواج و دیدگاه اسلام نسبت به ازدواج و تشکیل خانواده آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ دیدگاه اسلام نسبت به ازدواج را شرح دهد. ❖ عوامل مؤثر در پایداری ازدواج را بیان کند. ❖ اهداف ازدواج در جهان بینی اسلامی را بیان کند. ❖ حقوق خانواده در اسلام را بیان کند. 	دکتر زینب نادری
۳	رویکردهای پرستاری خانواده چارچوب های نظری پرستاری خانواده	رویکردهای پرستاری خانواده و چارچوب های نظری پرستاری خانواده آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ پرستاری خانواده را تعریف نماید. ❖ نقش های پرستار سلامت خانواده را توضیح دهد. ❖ انواع رویکردهای پرستاری خانواده را توضیح دهد و با هم مقایسه نماید. ❖ چارچوب های نظری پرستاری خانواده را شرح دهد و مقایسه کند. ❖ مهمترین عملکردهای خانواده را تشریح نماید. 	دکتر زینب نادری

دکتر زینب نادری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ تئوری تکاملی خانواده را تعریف نماید. ❖ مراحل تکاملی خانواده را نام ببرد. ❖ مراحل تکاملی خانواده را با مراحل تکاملی فردی مقایسه کند. ❖ وظایف تکاملی خانواده را در هر مرحله بیان کند. ❖ مداخلات بهداشتی را برای هر مرحله تکاملی خانواده بیان کند. ❖ معیارهای اصلی دسته بندی مراحل رشد خانواده را شرح دهد. 	<p>مراحل تکاملی خانواده، وظایف خانواده و نیازهای سلامت در هر مرحله آشنا شود.</p>	<p>مراحل تکاملی خانواده</p> <p>وظایف خانواده و نیازهای سلامت در هر مرحله</p>	۴
دکتر زینب نادری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ساختار خانواده را تعریف کند. ❖ ابعاد اساسی ساختار خانواده را شرح دهد. ❖ الگوهای تعاملی مؤثر در خانواده را تشریح نماید. ❖ الگوهای تعاملی غیر مؤثر در خانواده را تشریح نماید. ❖ ساختار ارزش ها در خانواده را تشریح و تفسیر کند. ❖ ساختار نقش ها در خانواده را تشریح و تفسیر کند. ❖ ساختار قدرت در خانواده را توضیح داده و انواع آن را بیان کند. ❖ بحران را تعریف کند و ویژگی های بحران را شرح دهد. ❖ مراحل بحران را شرح دهد. ❖ انواع بحران در خانواده را با ذکر مثال شرح دهد. ❖ عوامل مؤثر بر پاسخ خانواده به بحران را توضیح دهد. ❖ فرآیند پرستاری در بحران خانواده را شرح دهد. 	<p>ساختار خانواده و ابعاد آن و نیز بحران در خانواده و روش های تطابق با آن آشنا شود.</p>	<p>ساختار خانواده</p> <p>بحران در خانواده و روش های تطابق با آن</p>	۵
دکتر زینب نادری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ سلامت خانواده را تعریف کند. ❖ خانواده های سالم یا کارآمد را با خانواده ناسالم مقایسه کند ❖ عوامل موثر بر سلامت خانواده را نام ببرد. ❖ ویژگی های خانواده سالم و تکامل یافته را شرح دهد. ❖ چگونگی مشاوره قبل از ازدواج و رعایت بهداشت خانواده با تاکید بر مشاوره ژنتیکی را بیان کند. 	<p>اصول بهداشت فردی و سلامت خانواده آشنا شود.</p>	<p>اصول بهداشت فردی و سلامت خانواده</p>	۶

<p>دکتر زینب نادری</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ فرآیند پرستاری در خانواده را تعریف نماید. ❖ چگونگی انجام فرآیند پرستاری در خانواده را شرح دهد. ❖ مراحل پرستاری خانواده محور را نام برده و تشریح نماید. ❖ چارچوب توانایی های خانواده را توضیح دهد. ❖ مدل های ارزیابی خانواده را نام ببرد. ❖ نحوه تحلیل شرح حال و اطلاعات خانواده را بیان نماید. ❖ موانع عدم دستیابی به پیامدهای مورد انتظار در خانواده را شرح دهد. 	<p>فرآیند پرستاری در بررسی وضعیت سلامت خانواده آشنا شود.</p>	<p>فرآیند پرستاری در بررسی وضعیت سلامت خانواده</p>	<p>۷</p>
<p>دکتر زینب نادری</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ بازدید منزل (دیدار بهداشتی در منزل) را تعریف نماید. ❖ به اهمیت نقش بازدید منزل توجه نشان دهد. ❖ اهداف بازدید منزل را لیست نماید. ❖ مهارت های اصلی در بازدید منزل را نام ببرد. ❖ فواید و معایب بازدید منزل را شرح دهد. ❖ انواع بازدید منزل را توضیح دهد. ❖ مراحل بازدید منزل را تشریح نماید. ❖ مشکلات خانواده برای تعیین اهداف بازدید منزل را طبقه بندی کند. ❖ فواید و معایب بازدید از منزل را توضیح دهد. ❖ اصول ایمنی در هنگام بازدید منزل را شرح دهد. 	<p>اصول بازدید از منزل بحران در خانواده و روش های تطابق با آن</p>	<p>اصول بازدید از منزل (دیدار بهداشتی در منزل)</p>	<p>۸</p>
<p>دکتر زینب نادری</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ آسیب پذیری در خانواده را تعریف کند. ❖ انواع خانواده های آسیب پذیر را نام ببرد. ❖ مشکلات خانواده های تک سرپرست را شرح دهد. ❖ مشکلات خانواده های تک سرپرست را تحلیل کند. ❖ فقر را تعریف کند. ❖ ویژگی های خانواده های فقیر را شرح دهد. 	<p>انواع خانواده های آسیب پذیر(خانواده های تک سرپرست، معلولیت در خانواده و خانواده های فقیر و مشکلات آنها) آشنا شود.</p>	<p>انواع خانواده های آسیب پذیر (خانواده های تک سرپرست، خانواده های فقیر و مشکلات آنها، خانواده و معلولیت)</p>	<p>۹</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ معلولیت را تعریف کند. ❖ انواع معلولیت را لیست نماید. ❖ اثرات معلولیت بر فرد و خانواده و جامعه را بیان نماید. ❖ شیوه های تطابق خانواده را در مواجهه با معلولیت شرح دهد. ❖ سطوح مختلف پیشگیری از معلولیت را شرح دهد. 			
دکتر زینب نادری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ اعتیاد و واژه های مربوطه را تعریف کند. ❖ عوامل مؤثر در بروز اعتیاد را شرح دهد. ❖ انواع مواد اعتیاد آور را نام ببرد و تأثیر هر کدام از مواد اعتیاد آور را ذکر نماید. ❖ تأثیر اعتیاد بر خانواده را شرح دهد. 	اعتیاد در خانواده و پیامدهای ناشی از آن آشنا شود.	ادامه انواع خانواده های آسیب پذیر (اعتیاد در خانواده)	۱۰
دکتر زینب نادری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ مفاهیم سوءرفتار در خانواده را بیان نماید. ❖ علل سوءرفتار در خانواده را ذکر نماید. ❖ انواع سوءرفتار نسبت به همسر، کودکان و سالمندان را توضیح دهد. ❖ تأثیر سوءرفتار بر افراد و خانواده را بیان نماید. ❖ نقش پرستار بهداشت جامعه را در کنترل و کاهش سوءرفتار در خانواده توضیح دهد. 	مفهوم سوء رفتار در خانواده و انواع سوءرفتار در خانواده آشنا شود.	ادامه انواع خانواده های آسیب پذیر (سوء رفتار در خانواده)	۱۱
دکتر زینب نادری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ اثرات طلاق بر خانواده را شرح دهد. ❖ اثرات روانی طلاق بر اعضای خانواده را لیست نماید. ❖ روش های پیشگیری از طلاق بر اساس سطوح پیشگیری را بیان نماید. ❖ نقش پرستار بهداشت در پیشگیری از طلاق را توضیح دهد. 	طلاق در خانواده و پیامدهای ناشی از آن آشنا شود.	ادامه انواع خانواده های آسیب پذیر (طلاق در خانواده)	۱۲

منابع درس:

مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات مقاله
مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ کتاب

- 1) Stanhope M, Lancaster J. Public health nursing e-book: Population-centered health care in the community. Elsevier Health Sciences; 2019 Aug 18.
- 2) Friedman MM, Bowden VR, Jones E. Family nursing: Research, theory & practice. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall; 2003.
- 3) Kaakinen JR, Coehlo DP, Steele R, Robinson M. Family health care nursing: Theory, practice, and research. FA Davis; 2018 Feb 1.
- 4) Kaakinen JR, Gedaly-Duff V, Hanson SM, Coehlo DP. Family health care nursing. Theory, Practice, and Research.(4. Auflage). Philadelphia: FA Davis Co. 2010.

۵) میمنت حسینی، کاملیا روحانی، صفیه حسین زاده، پرستاری بهداشت خانواده: مورد استفاده دانشجویان پرستاری و پیراپزشکی. انتشارات بشری، چاپ چهاردهم ۱۳۹۴

۶) سید وحیده حسینی، سید مطهره حسینی، پرستاری سلامت فرد و خانواده، نشر جامعه نگر، ۱۳۹۴

۷) فریده ملکشاهی، پرستاری سلامت خانواده، انتشارات حیدری ۱۳۹۴

۸) مجلات معتبر داخلی و خارجی مرتبط